

V českých školách je nově zaveden systém bezplatné jazykové přípravy pro děti nově příchozí do České republiky (ČR.) Žáci, kteří se v ČR vzdělávají méně než rok, mají nárok na bezplatnou výuku češtiny jako druhého jazyka (ČDJ - někdy též nazývaná „čeština pro cizince“).

Bezplatná jazyková příprava (JP) má být dostupná pro všechny žáky, kteří na ni mají nárok* (viz rámeček). Ne každá škola ale skupiny pro jazykovou přípravu sama zajišťuje a JP realizuje. O tom, jak bude JP zajištěna, informuje škola rodiče při nástupu dítěte a buď výuku zajistí sama, nebo ve spolupráci s nejbližší určenou školou. Pokud tuto informaci nedostanete, co nejdříve se na zajištění JP zeptejte, případně o ně rovnou požádejte - můžete k tomu využít [žádost připravenou Národním pedagogickým institutem](#).

Rozsah JP na základní a střední škole je 100 až 200 hodin po dobu nejvíce 10 měsíců (tedy jeden školní rok). Přesné rozvržení hodin a zařazení do rozvrhu a výuky je už na dané škole.*

KDO MÁ NÁROK NA JAZYKOVOU PŘÍPRAVU:

- děti v posledním roce mateřské školy podléhající povinné školní docházce
 - žáci základní školy
 - žáci střední školy
- kteří mají **cizí státní příslušnost** a zároveň jsou v českém vzdělávání méně než 12 měsíců

KDO MŮŽE BÝT TAKÉ DO SKUPINY PRO JP ZAŘAZEN, V PŘÍPADĚ, ŽE JE ZŘÍZENÁ A JE V NÍ VOLNÉ MÍSTO?

- děti a žáci s českým či dvojitým občanstvím
 - cizinci, kteří jsou v ČR déle než 12 měsíců
- Tyto skupiny ale nemají na JP ze zákona nárok a nemůže kvůli nim zřízena nová skupina.

Děti a žáci bez nároku na JP mohou kromě toho mít ve škole výuku ČDJ v rámci podpůrných opatření (více o tomto typu podpory se dočtete v listech [2.2](#) a [2.3](#)). Ta může být zajištěna i dalšími způsoby, z různých projektů školy apod. Jednotlivé formy podpory a výuky ČDJ lze realizovat souběžně a kombinovat je.

Experti uvádějí, že osvojení dalšího jazyka na úrovni potřebné k úplnému zvládnutí školní slovní zásoby může trvat až 7 let! I po skončení JP je ale potřebná další podpora pro rozvoj jazyka a zvládnutí výuky - např. v podobě podpůrných opatření v závislosti na dosažené úrovni češtiny. Rychlost osvojování jazyka se může u každého značně různit a je nutné podle toho individuálně nastavit i následnou podporu.

Pozor! JP se zatím nevztahuje na přípravný ročník ZŠ (viz [list Odklad a PřR](#)) - pokud je vašemu dítěti doporučen, zjistěte, je-li v dané přípravné třídě výuka ČDJ zajištěna jiným způsobem a rozhodněte se s ohledem na to.

UŽITEČNÉ ODKAZY:

- [NPI - Informace pro rodiče o nároku na jazykovou přípravu](https://cizinci.npi.cz/zverejnujeme-preklady-informaci-pro-rodice-o-naroku-na-jazykovou-podporu/)
- [Vzor žádosti zákonného zástupce o zařazení do jazykové přípravy:](https://cizinci.npi.cz/pripravujeme-pro-skoly-preklady-informaci-pro-rodice-o-naroku-na-jazykovou-podporu/)
- [Informace na webu Inkluzivní škola](https://inkluzivniskola.cz/jazykova-priprava-dle-paragrafu-20)
<https://inkluzivniskola.cz/teorie-ledovce>

БЕЗКОШТОВНІ МОВНІ КУРСИ ТА ЧЕСЬКА ЯК ДРУГА МОВА (ČDJ)

Чеські школи нещодавно запровадили систему безкоштовної мовної підготовки для дітей, які щойно прибули до Чеської Республіки (ЧР). Учні, які навчалися в ЧР менше року, мають право на безкоштовне вивчення чеської мови як другої мови (ČDJ - іноді її називають "чеська мова для іноземців").

Безкоштовна мовна підготовка (JP) має бути доступною для всіх учнів, які мають на неї право* (див. рамку). Однак не кожна школа організовує та проводить JP самостійно. Школа інформує батьків при вступі дитини про те, як буде здійснюватися навчання, і або сама проводить заняття, або у партнерстві з найближчою визначеною школою. Якщо ви не отримали такої інформації, поцікавтеся якнайшвидше про надання JP або подайте заявку безпосередньо - ви можете скористатися формою [заявки, підготовленою Національним інститутом педагогіки](#).

Обсяг уроків JP у початковій та середній школі становить від 100 до 200 годин протягом максимум 10 місяців (тобто один навчальний рік). Точний розподіл годин та розміщення в розкладі та навчальній програмі залежить від школи*.

ХТО МАЄ ПРАВО НА МОВНУ ПІДГОТОВКУ:

- діти в останньому класі дитячого садка, які підлягають обов'язковому відвідуванню школи
- учні початкової школи
- учні середніх шкіл
які мають іноземне громадянство і перебувають на навчанні в Чехії менше 12 місяців

ХТО МОЖЕ БУТИ ВНЕСЕНИЙ ДО ГРУПИ JP, У ВИПАДКУ, ЯКЩО, ЯКЩО ВОНА БУДЕ СТВОРЕНА І З'ЯВИТЬСЯ ВАКАНСІЯ?

- діти та учні з чеським або подвійним громадянством
- іноземці, які перебувають на території Чеської Республіки понад 12 місяців
- Однак ці групи не мають юридичного права на JP, і нова група не може бути створена для них.

Крім того, діти та учні, які не мають права на отримання JP, можуть відвідувати уроки ČDJ у школі в рамках заходів підтримки (див. аркуші [2.2](#) та [2.3](#) для отримання додаткової інформації про цей вид підтримки). Це також може бути забезпечено іншими способами, в рамках різних шкільних проєктів тощо. Різні форми підтримки та викладання ČDJ можуть бути впроваджені одночасно або комбіновано.

Експерти стверджують, що для вивчення іншої мови на рівні, необхідному для повного засвоєння шкільної лексики, може знадобитися до 7 років! Однак, навіть після закінчення JP необхідна подальша підтримка для розвитку мови та засвоєння навчального матеріалу - наприклад, у вигляді заходів підтримки в залежності від досягнутого рівня чеської мови. Швидкість засвоєння мови може значно відрізнятись від людини до людини, і подальша підтримка повинна бути адаптована відповідно до цього.

Увага! JP ще не поширюється на підготовчий рік початкової школи (див. аркуш "[ЛИСТ Відкладення та PřR](#)") - якщо вона рекомендована вашій дитині, з'ясуйте, чи існують інші механізми викладання ČDJ у підготовчому класі, і прийміть відповідно до цього рішення.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

- NPI - Інформація для батьків про право на мовну підготовку
<https://cizinci.npi.cz/zverejnujeme-preklady-informaci-pro-rodice-o-naroku-na-jazykovou-podporu/>
- Зразок заяви законного представника про включення до мовної підготовки:
<https://cizinci.npi.cz/pripravujeme-pro-skoly-preklady-informaci-pro-rodice-o-naroku-na-jazykovou-podporu/>
- Інформація на сайті інклюзивної школи
<https://inkluzivniskola.cz/jazykova-priprava-dle-paragrafu-20>
<https://inkluzivniskola.cz/teorie-ledovce>